

ние, престжпулникъ, сватба, голѣми свѣтли празници, заговезни, отговаряне, прибиране на първите плодове отъ майка земя, гроздоберъ, вливаха въ живота на раята неизразими сладости, които макаръ и временно облекчаваха черното робство. Съ тия интимни срещи жената съхраняваше вѣрата, традициите, народната физиономия и разбогатяване гъвкавата българска речь. Не на българина, а на българката се дѣлжи, дето ни кланета, ни страшно робство цѣли петь вѣка, ни хитри съблазни отъ страна на турското богатство, сила и власть не можаха да разстроятъ българското семейство, българския народъ. Българката предпочете сиромашията, мѫченишкия кръстъ, за да запази своята вѣра и народностъ. Мѫжа е по-малко консервативенъ, по-лесно се поддава на промѣни и претопяване. У жената сѫ развити повече въображението и чувствата, които служатъ за основа на вѣрата, обичаите, традициите. У мѫжа е развитъ повече ума и практицизма, които не сѫ обикновено въ хармония съ религиозните подбуди, съ вѣрските обредности.

На мрѣкване у чикови настана тишина. Всички гостенки се бѣха разотишли. Буйната веселба изчезна въ простора и времето. Сподѣлената радость женитѣ занесоха въ домоветѣ си. Впечатленията отъ щедрото гостоприемство трайно се настаниха въ душитѣ.

Стѣмни се. Мракове изпѣлниха улици и дварища. Въ настѣпилото бѣзмѣльвие изрѣдко псета лаеха, крави мучеха, и кози врѣщѣха. Пѣсенъта на рѣка Бистра по-ясно зе да се чуе. Екове на незнайни гласове се връщаха отъ планински осои. Тукъ-таме въ далечни дебри грѣхаха като звезди огньове, запалени отъ пастири и дѣрвари. Спотаи се раята въ диплитѣ на нощта.